

HAVREBJERG VALGMENIGHEDSKIRKE

Kirken er opført 1904 (indviet 25. sept.) efter tegninger af arkitekt Ejvind Mørch. Den er *an-neks* til kirken i Høve (Sorø amt) og betjente i lighed med denne en frimenighed, indtil man ændrede status til valgmenighed 18. dec. 1962.

Kirken ligger vestligt i landsbyen over for det tidligere andelsmejeri. Selve kirkegården, som 1934-35 udvidedes mod øst, skærmes af store træer og levende hegn. Øst for kirken er opført et menighedshus, som nu rummer bolig for graveren.

Kirken er bygget af kalksten fra Stevns, suppleret med røde teglsten til vinduernes rundbuede stik og skrå sålbænke; til søjleskafter i de koblede vinduer og gallerierne er ganske uortodokst benyttet cementrør.

I stilistisk henseende har bygmesterens hovedinspirationskilde været motiver fra Italiens

oldkristne og romanske arkitektur. I modsætning til hans seks år ældre valgmenighedskirke i Gørlev er motiverne dog mere harmonisk sammensmeltet i den nye kirke. Vestfacaden flankeres af to tårne, af hvilke kun det nordre er ført op i fuld højde som en italiensk kampanile; karakteristisk er også facadens vindues galleri til orgelpulpituret. Skibet belyses desuden af flankemurens koblede vinduespar, mens den eneste lyskilde i det korte kor er et højtstående bånd af små rundbuede vinduer, der udvendig fremtræder som et dværggalleri.

Kirkens indre er ganske enkelt. Skibet og det let hævede kor forbindes af en korbue, hvis stik bæres af halvsøjler med terningkapitæler. Begge afsnit har bræddelofter, inddelt i kvadratiske kassettefelter. Foruden vestfrontens hovedindgang er der en præstedør i nordøsthjørnet.

Væggene står dækket af hvidt pud; dog fremhæves korbuen med en malet udsmykning (korslam i medaljon, flankeret af blomsterguirlande) efter forlæg af Gudrun Trier Mørch.

Inventaret er samtidigt med bygningen og fremstået i et samarbejde mellem kirkens arkitekt, Ejvind Mørch, og hans hustru, Gudrun Trier Mørch. Altertavle, prædikestol og stolestader udførtes af snedker Peter Andersen og billedskærer Rygaard, Århus.

Alterbordsforsidens fem arkadefelter har fremstillinger af vindrueklaser og kornaks symboliserende vin og brød.

Altertavlen er et maleri signeret Viggo Pedersen 1908, skænket af Johanne og Hans Frandsen, Gudum. Billedet er malet med olie på lærred og forestiller Kvinderne ved graven. Den enkle ramme, af eg, har hjørneudvidelser foroven og hviler på et fodstykke, hvis indskrift med forgyldte versaler lyder: »En Ting har jeg begæret af Herren ...«.

Alterkalk og *disk*, af sølv, med graveret årstal under bunden og stempel for Michelsens sølvmedie. *Oblatæsk* med låg og *alterkanden* er

Fig. 1. Ydre, set fra vest. HJ fot. 1984. - *Exterior seen from the west.*

begge fra Den kongelige Porcelænsfabrik, sorte, med guld kors og -kanter.

To *alterstager* flankerer en syvarmet *stage* på alterbordet.

Altersranken, af træ, er formet som en række arkader.

Fonten, af granit, har under kummens mundingsrand et reliefhugget flettet bånd og er identisk med den i Gørlev valgmenighedskirke. Skænket af Brodersen, Bornholm. Opstillet i skibets midtgang lige vest for korbuen.

Dåbskanden, fra 1904?, er af messing.

Prædikestolen har på kurven arkader svarende til alterbordsforsiden og i postamentfelterne indskrifter: »25. September 1904« og »Alting arbejder tilsammen ...«. Ved skibets sydvæg.

Stolestaderne er udformet som enkle bænke med åbne rygge.

Pengebøssen, af blik, kan være ældre end kirken.

Orgel, bygget 1974 af optiker Preben Bo Pedersen, Ruds Vedby. Seks stemmer, ét manual og pedal. Tidligere anvendtes et *harmonium*.

Salmenummertavlerne har halvrund afslutning foroven og halvsøjler til siderne.

Lysekronerne efterligner romanske hjulkroner.

Klokken er støbt 1904 af De Smithske Jernstøberier.

Litteratur. Jørgen Dilling-Hansen: Havrebjerg Fri-menighed og Valgmenighed 1904-1979, 1979. - Hans Nyholm: Kirkeklokker i Danmark, 1984. - Vedr. orglet henvises til Orgelregistranten.